

Illar Lemetti
Viimsi Vallavalitsus
info@viimsivv.ee

Teie 29.09.2023 nr 15-3/4352

Meie 23.10.2023 nr 3-1.1/2023/1239-2

**Arvamuste ja ettepanekute esitamine
Viimsi keskosa MKA ja Kelvingi MKA
moodustamise määruse eelnõule**

Austatud härra vallavanem

Edastasite Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) Viimsi keskosa maastikukaitseala (edaspidi MKA) kaitse-eeskirja ja seletuskirja uue versiooni ning Kelvingi MKA kaitse-eeskirja määruse eelnõu esmase versiooni arvamuste ja ettepanekute esitamiseks.

Tutvunud Teie poolt edastatud MKA-de moodustamise materjalidega on RMK kujundanud omapoolse arvamuse, mille edastame Teile koos kaitse-eeskirja ja seletuskirja projekti muutmise ettepanekutega.

Keelatud tegevustena (kaitse-eeskirjade § 6), on kirjas puhtpuistute kujundamine ja uuendusraie ning puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kuna keelatud on puhtpuistute kujundamine, siis puhtpuistutest segapuistute kujundamiseks oleks vajalik teha suuremahulisi raietöid ning tegeleda alal ühe puuliigi puistutes teiste puuliikide istutamise ja kasvatamisega. Selle eesmärgi täitmiseks on uuendusraie eelduslikult vajalik.

Lisaks annab hästi planeeritud uuendusraie võimaluse kujundada erivanuselist ja mitmekesisist metsa ning vaheldusrikast metsamaastikku, kus ühtlasi on tagatud loodulik mitmekesisus, elurikkus ja loodusväärtuste säilimine. Uuendusraiega ei kaasne kohustust raiealalt raiuda kõik puud. Iga raieala osas on võimalik kaitseala valitsejaga leppida kokku alale kasvama jäetavate puude arvus ja paigutuses tagades nii pideva kõrghaljastuse olemasolu. Taoline metsade majandamine tagab kindlasti kõigi kaitse-eeskirjade kaitse-eesmärkide täitmise ja seda RMK hinnangul parimal moel.

Teeme ettepaneku lubada kaitse-eeskirjadega kaitseala valitseja nõusolekul metsakoosluste kujundamisel kasutada kõiki seadusest tulenevaid raieviise, kusjuures kaitseala valitseja jätab endale õiguse esitada nõudeid raieviisi, kasutatava tehnoloogia, raieaja, puidu kokku- ja väljaveo, raieala puhastamise viisi ning raiealal säilitatavate puude liigi ja arvu kohta.

Sisuliselt tähendab selline lähenemine tegevuskava koostamist, milles lubatud raieviisid arutatakse kaitseala valitsejaga läbi ja seetõttu nõ igaks juhuks piiramine eeskirjaga - keelatud teha uuendusraiet - kaotab igasuguse tähtsuse. Mis on Viimsi metsa jaoks vaja mineva raie nimetus, on teisejärguline teema, peamine kriteerium on, et kogukond ei saaks häiritud, säiliks kõrgmetsa ilme ja samas uued puukesed oleks võimalised kaugemas tulevikus suureks kasvama.

Puidu kokku- ja väljaveo lubamine üksnes külmunud pinnise korral on ebamõistlik seetõttu, et selliseid külmasid talvesid ei ole enam aastaid olnud, ja see tähendab, et metsamaterjali transportimine on täielikult välistatud (seda isegi kohalikule elanikkonnale isiklikuks tarbeks küttepuidude varumise võimaldamisel).

Teeme ettepaneku täiendada kaitse-eeskirjade § 6 lg 1 p 5 lisades lause „Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas ja ilmastik seda võimaldab“.

Kavandatavad MKA-d jäävad valdavas ulatuses maaparandussüsteemide maa-alale. Maaparandusseaduse kohasel lasub maaparandussüsteemi korrashoiu kohustus süsteemi omanikul, kelleks kavandatavatel kaitsealadel on RMK. Sellest tulenevalt teeme ettepaneku muuta kaitse-eeskirjade § 6 lg 1 p 7 lõpp alljärgnevalt: „... ja maatulundusmaal metsamajandus- ja maaparandushoiu töödel;“

Juhime siinjuures tähelepanu, et kavandatav Kelvingi MKA jääb kogu ulatuses maaparandussüsteemi maa-alale. Uue maaparandussüsteemi rajamine kavandatavale kaitsealale ei ole seetõttu võimalik.

Kaitse-eeskirjade seletuskirjades p 3.3 on kirjas, et jahiulukeid on lubatud lisasöötä üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Kaitse-eeskirjadest seda otseselt välja ei loe. Kaitse-eeskirjade § 5 lg 3 p 1 kohaselt on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud ulukite arvu reguleerimine. Lisasöötmine võib toimuda ka muul eesmärgil kui ulukite arvu reguleerimine (n.t. loodusfotograafia). Seetõttu teeme ettepaneku tuua kaitse-eeskirjades ulukite lisasöötmine eraldi välja.

Kelvingi MKA kaitse-eeskirja seletuskirja p 2.1.2 on kirjutatud, et peale 2006. aastat pole alal suuremat metsaraiet tehtud. Juhime tähelepanu, et viimased raietööd toimusid sellel alal aastal 2015, mil RMK korraldas harvendusraiete tegemise ligikaudu 22% ulatuses kavandatava kaitseala metsamaa pindalast.

Kokkuvõtvalt, Viimsi väärtuslikes metsades lähtub RMK oma plaanides sellest, et neis metsades oleks nii noori, keskealisi kui ka vanemaid puid ja ka metsa, mis jääb raietest puutumata. Metsa eluringist tulenevalt tuleb selleks, et mets oleks kogu aeg olemas ja temast oleks tänasega samalaadset rõõmu ja kasu inimestele ka tulevikus, teha siiski mõistlikul määral noortele ja keskealistele puudele ruumi, kus neil oleks võimalus kasvada suurteks ja tugevateks.

Millised on parimad metsamajanduslikud võtted selleks, on juba konkreetse tegevuskava koostamisega lahendatav. Sellise tegevuskava koostamiseks ei ole tingimata vajalik kohaliku kaitseala moodustamine, kuid kaitseala moodustamine ei takista ka sellise tegevuskava koostamist juhul, kui kaitse-eeskirjaga ei keelustata kehtiva seadusandlusega lubatavaid raieviise.

Muuhulgas juhime tähelepanu, et Kliimaministeeriumis on käimas arutelud püsिमetsa mõiste täpsemaks sisustamiseks ja selle majandamiseks kasutatavate raieliikide (sh lageraie) täpsustamiseks. Seega on kaitse-eeskirja sõnastusel oluline kaal, et säilitada võimalus Viimsi metsa-alade majandamiseks ka püsिमetsana.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrus Kevvai
Ida-Harjumaa metsaülem

506 6931 ida-harjumaa@rmk.ee